

„POKROK“ vychádza každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:
Dr. Pavel Blaho, lekár v Skalici
(Szakolcza).Oznamy (inzeráty) účtujú sa
lavne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 koruny. Na pol
roka 1 koruna. Jednotlivé čísla
v expedícii a pri zasielkach naj-
menej 20 výtiskov stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy
sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Odvodňujte pozemky.

Najvlasteneckejšia povinnosť každého vlastníka má byť: zachrániť pôdu svojmu národu. Národ bez pôdy žiť nemôže, lebo by z neho nikdy nebol národ mocný, ale by sa stal hrstkou vandrovníkov, na ktorých nikto nepočíta.

U nás je mnoho ľudí, ktorí vo verejnosti ešte vlasteneckejšie reči prednášajú ako niekedy Deák, alebo starý Kossuth a bijú sa v prsá, že oni sú vlastenci, že oni zachraňujú vlasť, že pracujú na rozkvet vlasti. Ale v praktickom živote bojujú oproti tým najhlavnejším zásadám rozkvetu vlasti, oproti záujmom roľníka, aby sa ten mohol udržať na svojej hrude. Smutné city zachvátia človeka, keď číta v novinách o pohromách, ktoré zapríčinila voda na mnohých miestach krajiny, ale o mnoho bolestnejšie je to, keď vidí i svoje pole, svoju úrodu zaplavenú. Na Morave a v Čechách všetky potoky a rieky vylialy a pôsobili veľkú škodu, ako i tu každoročne robí škodu voda z Moravy.

V rakúskom sneme interpellovali poslanci o regulovaní Moravy. Poslanec Smrček žiadal, aby sa práca už raz započala, aby sa regulovanie Moravy počalo od Dunaja až po Kohátec a to najneskôr r. 1908. Minister obchodu, dr. Fořt odpovedal, že plán o regulovaní Moravy je už hotový a práca má byť ukončená dľa smluvy s uhorskou vládou r. 1923, v roku 1908 ale prácu ešte nemôžu započat. Poslancov ale ujistil, že vláda všetko vykoná v tejto veci a upozorní i uhorskú vládu na túto reguláciu.

V Rakúsku majú čas sa zaoberať s takýmto predmetom, ale na našom sneme nie. Naši páni nehľadajú byť takýmto spôsobom vlastníckymi, pôda a úroda nech hynie a hnije, však keď roľník nebude mať čo predať, nebude mať čo jiesť nebude mať čím svoj dobytok kŕmiť, nech si vypožičia peniaze a nech sa zadlží; a keby chcel utiecť do Ameriky, nepustíme ho.

Páni čo sú pri vláde sa s hospodárstvom málo zaoberajú, nemyslia na to, že odvodňovaním pozemkov i výnosnosť pôdy je väčšia.

Podľa Moravy, Váhu a iných riek sú tie najúrodnejšie údolia na našom kraji, ale voda skoro každoročne kolko sto tisíc jutár zaplaví a zničí úrodu?

Z regulovaním riek a s odvodnením týchto mokrých pozemkov tisíce jutár zeme stalo by sa úrodným. Čítajme, že by na každom jutry len o 50 korún väčšia úroda bola, tedy o kolko millionov sbohatnul by tento kraj, o kolko bohatšia by bola naša

krajina a o kolko bohatší by boli naši roľníci? Tedy by sa blahobyť všade pocítil; zvelebil by sa na našich krajoch i chov dobytky; lebo keby voda roľníkovi kŕmu nepodplavila, alebo neodniesla, tento by nemusel na jar buď drahú kŕmu kupovať, alebo statok odpredať.

'Akú ženu pojať?

Strýčko Ferdinand z výhnanstva.

»Pall Mall Magazin« priniesol nedávno akési pravidlá pre tých, ktorí majú vôľu oženiť sa.

Sú to pravidlá skôr záporného druhu; dopisovateľ hovorí viacej o tom, aké ženy nemajú mužovia pojať; ale o tom, aká mala by byť, nehovorí skoro ničoho.

Je to vec dôležitá a veľmi zaujímavá. Preto chcem na jeho pravidlá predniesť svoju skromnú mienku a kto by dačo lepšieho vedel, nech urobí tiež tak.

Jeho pravidlá znejú takto:

1. Neberte si nikdy dievku, ktorá sa priznala, že dietky nemá rada. Ažkolvek nenie isté, že je tomu vskutku tak, — bárs by i ona sama tomu verila, — je to predsa vždy zlé znamenie. Keď hovorí ináč, ako cíti, je to pokrytectvo; keď sama seba nepozná, je to povrchnosť; a keď hovorila pravdu, je ona netvorom. Všetko jedno; každé je isté zlo.

2. Neberte si ženu emancipovanú; neberte si tú, ktorá blúzni o ženských právach. Mohlo by sa pritrafiť, žeby okolo tridsiatého roku muža i deti opustila, aby »svoju dušu obnoviť« mohla.

3. Neberte si ženu krásnu.

4. Neberte si ženu vzdelanú.

Toto sú jeho pravidlá. Podáva i dôvody, ale tak slabé, že každý nepredpojatý človek cíti z nich sobeckosť, starosť o svoje vlastne ja a nebere žiadon ohľad na dietky; teda myslí manželstvo len samo v sebe, bezdetné.

Môžno, že pri stanovení pravidiel, mal svoje zkušnosti; ale to ho neopravňuje svoju sobeckosť aj inému natískať.

K 1. bodu musím podotknúť, že sním celkom súhlasím. Dobré hovorí. Avšak dodám ešte to, že nie je riadne ani tým osobám dôverovať, ktoré sa chvástajú, že dietky zbožňujú. Tieto na obdiv sveta vrhajú sa na každé dietko, milkujú sa sním, bozkávajú ho a ukazujú lásku opičiu. Vrhajú sa na deti, ako jastráb na holuba, od samej lásky by ho sjedly, — pred očima iných. Ja hovorím: vezmite si tú, ktorú náhodou prekvapíte, keď sa s detmi zaoberá, vládne s nimi hovorí, domnievajte sa, že ju nikto nepozoruje. Táto okolnosť, obyčajne od ženichov nepovšimnutá, je jedna z najväznejších.

K druhému bodu dodám: Veľmi rozumne hovorí. Ani ja nie som za úplnú rovnosť žien; ba nenávidím tých, ktorí sa dľa týchto pravidiel riada. Nie som pre úplnú voľnosť ženského po-

hlavia už i pre to, že tak zvaný feminizmus, odďaluje svoje vyznateľky od stavu manželského. No, oni sa ver nehodia pod čepec; ale uznajme, že každá takáto ženská zabúdla na svoje povolanie, ktoré jej príroda ustanovila a každá že je ztratenou ovcou vo svetovom ovčineci.

V treťom bode považuje pisateľ krásu v manželskom za vec povážlivu. Hádám, že mal k tomu príčiny; sú zrejme a nie je treba sa s nimi zaoberať. On je doista praktický človek, ale umelckého smyslu nemá.

Bez krásy bol by tento svet pustatinou. Žena má byť, keď už nie krásna, aspoň pôvabná. Muž prežije celý deň vo svojom zamestnaní, vo stykoch s osobami a vecmi všednej jakosti; teda s nepeknými. Prečo by si nemal dopriať, aby pri svojom návrate ku krbu domajšiemu, trochu sa mohol osviežiť pohľadom na ľúbeznu tvár, či pôvabnú postavu svojej žienky?

Hovorí sa, že po trojročnom manželstve muž nepozoruje viacej, či jeho žena pekná je, a či nie. To sú ale len povedačky. Každodenná zkušenosť poučuje nás a inom. Príslovie tiež hovorí: »Krása mizne, ošklivosť trvá!« — A je na tom dačo pravdivého; ale po krásy vždy ostane dačo, čo nás na ňu upomína. Ošklivosť trvá a — zväčšuje sa.

(Pokračovanie.)

Japonci na Koreji.

Na mírovej konferencii v Haagu japonskí delegati stanovisko svoje o konflikte medzi Japonskom a Spojenými Štátmi tak vyložili, že bolo vidieť z jejich rečí, že válku so Spojenými Štátmi nechcú započat, aspoň v terajšom čase nie. Japonsko potrebuje času a pokoja k upevneniu svojej moci doma a potrebuje priazeň iných veľmocí, aby otázku korejskú s prospechom skončil mohlo.

Otázka táto vyskytla sa hneď na počiatku rusko-japonskej války. Japonsko potrebovalo k vedeniu války korejský polostrov a dalo sa cisárom korejským splnomocniť k tomu, aby mohlo viesť vnútorné záležitosti cisárstva korejského, pri tom sa ale zaručilo, že zachová celistvosť krajiny a moc cisárskeho domu. Túha Japoncov po obdržaní štátu korejského mala príčiny nielen politické, ale i hospodárske; japonskému obyvateľstvu nestačí k výžive jeho vlastná pôda, preto chce okkupovať úrodné kraje Korei, aby sa tam mohol sťahovať, ako do svojej vlasti.

Japonci priputovali do terajšej svojej vlasti z malajských ostrovov, tu sa zaoberali zväčša roľníctvom, ale jejich zemedelstvo obmedzovali zvlášte na pestovanie rýže, bôbu a zeleniny, v severnejších krajoch proso a zemiaky; obilie a dobytok nepestovali. Pri takomto zemedelstve pravda nemôžu zo svojej pôdy hojne vyžiť a preto sa sťahujú a dobývajú krajiny úrodné.

Mandžuria sa pre jejich hospodárstvo veľmi nehodí, lebo je podnebia chladnejšieho a oni len potiaľ idú, pokiaľ sa hojne rodí ryža. Mandžúriu už i tak zahlušili Číňania. Priaznivý je pre japonských vystahovalecov polostrov Korea. Tam sťahujú sa japonskí maloroľníci, ktorí tam dostanú pôdu za lacný peniaz, tam sa sťahujú maloobehodníci a hľadajú nevzdelať korejčanov takto pripraviť o majetok. Ku tomuto pripája sa ešte i to, že Japonci r. 1905 docielili listou a násilím, že zrušený bol úrad zahraničného ministra korejského a zahraničná agenda sverená bola Japonsku.

Na dvore Soeulu utvorila sa tajná strana, ktorá chce previesť štátny prevrat proti Japonsku. Jej príčinou sa stalo, že vyslali deputáciu na haagskú konferenciu, ktorá žiadala od mocností, aby tieto cestou diplomatickou prispeli štátu ku pomoci proti Japoncom.

Deputáciu ale neuslyšali a Japonsko sa ešte viac osmelilo a donútilo starého cisára Yi Hōnga vzdať sa trónu v prospech choromyseľného korunného princa.

Skrze tieto príčiny sa ľud na Korei vzbúril a krvavá revolúcia tam panuje. Japonci si trúfajú revolúciu v krve udusiť.

Dopisy.

— **Skalica.** (O remeselníckej organizácii.) Bude tomu už vyše pol druhu roka, čo sa boli prvý raz sišli spolu skalickí remeselníci: jako starší tak mladší, jak bohatší tak chudobnejší, ku všeobecnej porade ohľadom založenia remeselníckeho podporného a organizačného spolku. Zaujatosť so strany remeselníkov bola veľká a mali sme ružové nádeje, že sa už raz aj skalickí remeselníci prebudia zo spánku. Shoda a jednota na prvom zasadnutí tvoriaceho sa spolku bola príkladná; zvolený bol dočasný predseda, v osobe nášho dôst. p. dekana-farára, sostavené boli i stanovky spolku, ktoré boli jednohlasne s odúševnením prijaté. Hneď sa i podpísal patričný počet údov ku založeniu spolku potrebný; mali

sa tedy prijaté stanovky len prepísať a poslať ku potvrdeniu na sedriu. Čakáme pol roka, čakáme rok, teraz už poldruha roka a o tomto nádejnom prepotrebnom spolku remeselníckom nepočuť nič — ako by hodil kameň do vody. Pýtame sa tedy na tomto mieste, keď sa už nemôžeme tak súkromne s patričnými síst: či boli tie stanovky doposlané na sedriu k potvrdeniu? Či ich táto odmrštila? Alebo čiä ruka do toho zasiahla, že tak celkom ten pohyb založiť remeselnícky spolok, úplne zahynul — bol zabudnutý. —

Či sú už ozaj skalickí a okolní remeselníci natoľko mŕtví, života neschopní, že si nevedia tento spolok utvoriť. Často to počúvame, keď sa takí dvaja-traja „múdrejší“ sídu, ako si rozprávajú o roľníkoch, vraj: »a čo by takí sprostý sedliak vedel; sedliak je len sedliak« a pod. A predseda títo sa organizujú, tvoria si všade svoje spolky a my „múdri“ nemôžeme sa ani na ten najpotrebnejší spolok zmôcť. Nuž teda hore sa zo spánku, dosť ho už bolo — skalickí okolní remeselníci a pomocníci! Vyhráme rukávy a začneme pracovať na prebudenie a uskutočnenie tohoto započatého avšak Bohu žiaľ, uspatého spolku remeselníckeho. Nazdar, do skorého spoločného videnia! Ktorí ste k tomu povolani ozvite sa! To nech vás nemýli, že ten hovorí tak, druhý inak, veď je nás mnoho a bez jedného dvoch vojakov bude vždy vojna.

Viaceri horlivci za spolok.

Sirota.

Dľa maďarského.

Kto ešte chodí — kto to túla sa
Tak pozde na hrbítovce?
Z veže zvuk zvonu už pol noc hlása,
Jej ohlas na spánok zove.

Úbohá to tam sirota blúdi,
Vykláda svoje ponosy
Myslí, že plačom onú snáď vzbudí,
Jež hrob horkou slzou rosí.

B E S E D N I C A.

Moja najzajímavejšia cesta.

Stábili sme si v kruhu, že každý z nás svoju najzajímavejšiu cestu opíše. Tu je moja.

Nepopisoval by som ju, lebo najlepšie a najzajímavejšie rozpomienky rád nechávam pre seba. Ale dal som sľub. —

Teda: Čas odjazdu, 18. júna 1907 o 6 hod. ráno.

Cieľ: Prozatým úplne neurčitý.

Príčinu, prečo táto moja cesta bola najzajímavejšia, nutno písať s veľkým P., lebo sa menovala Paulína.

Po mnohom a zbytočnom zdráhaní sverila svoje drahé telo i dušu mojej riaditeľskej schopnosti a jeli sme. —

Neviem už určite čo bolo krajšie: jestli to červené ráno lebo Paula, ale obidve spolu mňa okuzlovaly.

Jeli sme čo možno najvolnejšie, Paula si tak priala, aby vraj sa jej nerozuchaly vlásky (ach, ty vlásky!) aby sa jej nezkrivil klobúček, aby sa jej nezaprášily šaty, aby jej vietor neoslhal tvárinku, aby — no zkrátka, Paula si to priala proto sa jelo zvolna.

Paula si ďalej priala, aby sa neurčoval žiadny cieľ. Pojedeme vraj po silnici zatiaľ, až sa niekde Paule bude líbiť odbočiť, vtedy odbočíme, až ju unaví jezdenie vtedy zastavíme a pojedeme ďalej až sa jej zachce. Jeli sme teda bez cieľa.

Táto podmienka sa mne síce zdála trochu opovážlivú, lebo ako som Paulu znal, bola vstave rozkázat si, aby sme jeli so strojom po medzi do poľa, trhať vlčí maky, alebo do potoka pre nezabúdky. Taktiež som vedel, že by som na jediný pokyn vyjel treba aj na strechu štyrstokového domu a do rezervaru na mieste benzínu nahoplzenského.

Paula bola šťastná. Prekrásne ráno ju nadchlo div že nejásala, na stroji všetko ju zajímalo, každý šrúfek, každú kľučku prezerala a trúbka uvádzala ju do vytrzenia. Nestáčila stíkať gumovú hrušku a po každom „tú — tú“ smiala sa ako blázonok.

„Vy ste dnes pri zvláste dobrom rozmare, dovolil som si podotknúť napravíac voz do prostred silnice.“

Veru som, a viete prečo priateľu? Ponevác celý ten prítomný všedný život som nechala v meste, ponevác je tak krásny deň a ponevác jedeme na automobile.

Očakával som, že dodá »s Vami,« ale nedodala. Ale jaká pomoc, snáď to príjde neskôr.

„Neviem skutočne, odpovedal som, prečo svoj život menujete všedným. Vy umelkňa, ktorá vystupuje temer každý deň v inej zajímavej úlohe, ktorá je obecenstvom zbožňovaná, hyčkána, ktorá nevychádza z príjemného, osvežujúceho rozčulenia. —“

„Ano, pane, práve to rozčulenie je to, čo mne život strpčuje. Len si povážte, na pr. tá starosť o toaletu, myslíte, že je to maličkosť? Vždycky niečo nového, niečo elegantného musím tu vy-

Biedne dieťa — ani rúcho nemá!

Vyziablu tvár v dlane kryje:

„Ten čo tak vernou láskou líbil ma,
Ten — ach, ten už viac nežije!“ —

Kľakúce na matkin chladný hrob, žiali,
Spína ručky k nebu bláhlé:

„Matko! jako ta nebesia vzaly,
Tvoje dieťa úpi v biede!“

„Odkedy drahá, v chladnej spíš zemi —
Čo čierna hruda ta kryje,

Trápno je oj, to moje žitie mi,
Ach, ťažký osud ma bije!“

„Nik nevíta, milým ma úsmevom,

Po mne, ach! nik viac nebaží, —

Všade zlý svet odbijá ma hnevom, —
Nik bozkom rty viac nebláží!“

Zachvie sa biedna, slzy zastanú

Na chladnej, zbiedenej tvári;

Už len jej vzdychy poslednie vanú,

V srdci žiaľ horký sa varí. —

Chce vstať, ťoboza, lež nemá sily.

Ochablé na zem sa borí.

Na matkin hrob odpadne mu milý —

A večný sen ho ponorí. —

Už vo večnom sne sirota blahá,

Už zmizly jej bólné city;

Nechce viacej zemskeho už blaha:

Už sa v nebi dobre cíti!

M. Č. Skalický v Prešporku.

Noviny z celého sveta.

— **Lúpeže a vraždy v Uhorsku.** V te-
rajšom čase pod chvilu čítať o lúpeži a o samo-
vražďach, ktorých javiskom je Uhorsko. Asi pred
týždňom udala sa v Dánoši (Peštianská stolica)
veľká vražda, ktorej podobnú veľmi zriedka
čítame. V noci zavraždili a olúpili — ako
sa dozvedáme — cigáni tamojšieho hostinského,
Szarvasa, taktiež i jeho ženu, 16-ročnú deťu a
pacholka. Všetkých štyroch tak dorúbali a do-
pichali, že boli k nepoznaniu, zvlášt ale ženskú
hnusne dorezali a dokaličili, potom ale vykrad-
núc, čo sa dalo, zapálili hostinec a utiekli. Na
okolí bydliači ľudia vidiac oheň, hneď pospiechali

mýšľať, ja ktorá by som najradšej chodila v pra-
cích alebo kartónových šatoch a v sandáloch
niekde po zahrade, a trhala čerešne s nášho krás-
neho štepu! A viete pane, aké by to bolo ne-
šťastie keďby zajtra lebo pozajtra slečna Paula
vystúpila na javište v kostýme, ktorý obecenstvo
už na nej raz videlo?

Priateľu, keďby som zorala Ibsena lebo
trebárs aj Shakespeara, skorej mi to obecenstvo
odpustí, nežli obnosenú toaletu lebo špatno nalí-
čenú tvár. To večné rozčulenie by som každému
rada nechala. —“

„Ale úspechy?? —“

„Ježišku úspechy! Myslite trochu toho po-
tlesku? Ten je draho kúpený! Svým zdravím
ho zaplatím! Vy ktorí sa pred divadlom pekne,
spokojeno napapáte, potom si sadnete do svojej
lože lebo do kresla a pozeráte sa na herecov, kto-
rý musia tri hodiny do Váš hovoriť pre trochu
toho potlesku. — Vy snáď ani neviete že ten
mnohý herec nemá ani času, aby sa naje —
I pre Pána Boha, viete že som dneska ešte ne-
snídala? Vidíte, tiež v službách umenia a úspe-
chu som na to zabudla! Už ráno po piatej bola
u mňa švajdlena probovať šaty na zajtra —
a ja Vám mám hlad, hrozitánsky hlad!“

„No, to je snadná pomoc, ja pojedem ešte
volnejšie a Vy sa pekne napapáte!“

„Človeče, zvolala Paula a vrazila do ridiča
div sme do priekopy nezajeli, čo myslíte, že jiem
polnie kvety alebo stromové listie!“

„To nie, ale veď bolo predseda ujednané, že
vezmete jedlo so sebou? —“

na miesto, a tu videli horeopísaný obraz. Posiaľ ešte neprišli na stopu týmto lúpežníkom. Pravdepodobne ale neboli to cigáni, lebo cigáni sú trochu obozretnejší, tí by neboli zapálili hostinca, pokiaľ s tým by bol jejich útek obťažný. — Podobne neďaleko od Dánošu napadli cigáni sedliaka Gattyána a dopíchali ho, taktiež aj jeho matku.

— **Obesila šesť dietok.** V obci Tvis u Holstebro obesila jedna žena tri dietky domáceho pána, u ktorého slúžila, potom i tri svoje dietky, na čo sa i ona sama zastrelila. Preto to urobila, lebo jej od septembra domáci pán vypovedal.

— **Odsúdený k smrti.** Dr. Karol Hau, profesor university washingtonskej, zavraždil matku svojej ženy, za čo ho porotní súd v Karlsruhe odsúdil k smrti.

— **Utonuli.** Z Nového Ercegu píše, že tam včera okolo poludnia strhla sa búrka, pri čom sa jeden člnok aj s 5 osobami prevrhol. Jeden námorník zachránil sa plavaním, ostatný ale utonuli.

— **Mesto v plameňoch.** Z Victorie združujú, že v severnej časti mesta zúri veľký požiar. Položenie je ešte tým horšie, pokiaľ je strašný vietor a nemajú vody. Doteraz 2 kostoly a okolo 150 veľkých domov ľahlo popolom.

— **Samovražda.** V Dubném (Čechy) stalo sa hrozné nešťastie. Jeden otec, menom Mrázka, z neznámych príčin prerazil si britvou žily na rukách, následkom čoho vykrvácal. Zanechal za sebou 5 malých dietok.

— **Trojspolok predĺžený.** Rakúsko-Uhorsko, Talia a Nemecko mali medzi sebou spolok s toho cieľu, že sa budú spoločne brániť proti nepriateľovi. Smluva práve teraz mala vypršať, ale ju predĺžili, aspoň do roku 1914.

— **Nákazlivé zvieracie nemoci** panujú v Čechách. Najviac je rozšírená červenka prasat v Ústi, Nestomiciach, Holešiciach, Plzni, Důbravce atď.

Predplácajte „Pokrok“ 2 kor. na rok!

„Pravda ale keď by nebolo „úspechov.“ A keď by som dnes ráno nebola probovala šaty!“ A keď by — no, zkrátka som zabudla a nemám nič krem ohromného hladu!“

„Tu je ver marná každá filozofia. Čo ale budeme robiť?“

„No čo! To je celkom jednoduché. Jedťe do najbližšej dediny tam pôjdeme do hostinca a dobre.“

„Kde je najbližšia dedina?“

„Odpustte slavná umelkyňa, ale neviem! Na moju dušu, nemám ani poňatia o tom, kde sme! Vidíte, to je následok Vašeho rozmarného jezdenia, bez cieľa!“

„Choďte, ešte vyčítajte! Čo môžem ja za to, že ste tak slabý v zemepise? Ale dosť rečí! Zomieram hladom, a nedostanemli najďalej za štvrtí hodiny kávu, teda budete vozit v automobile po svete mrtvoľu!“

Jel som ešte kúsok a stretol sedláka. „Hej, strýčku, jako ďaleko je do najbližšej dediny?“

Sedliak si nás prehladol, a povedá: „No, keďby išli pešo a znali chodníky tak tam prídu za malou hodinku, s furverkom to pravda pôjde pomalejšie!“

Prečo to?

„No vedľa, ona neni práve najlepšia cesta, mosí sa jej pomaly a potom sa to tady pod vrškom jako trocha borí, zvlášť teraz po tých dažďoch.“

„No, a čo hradska a nejaká dedina pri nej tuná neni na blízku?“

„To by zase museli ešte kúsok ďalej jeť,

Drobné zprávy.

— **Nešťastie.** V Skalici stavajú teraz nový hostinca. Ján Hudeček 18-ročný mladík už od dávna vozieval tehle ku stavbe. V pondelok tiež priviezol, a chcejuce cez jednu lavičku, pod ktorou bol nezabednitý sklep, prešiel, spadnul hlavou na dol do sklepu. Tam pracujúci robotníci až neskorej ho našli bez vedomia. Zniesli ho domov, kde teraz bojuje so smrťou, už je i zaopatrený. Pri tomto spadnutí otriasli sa mu mozgy, tak že, keď by sa aj vyliečil, bude len žobrákom. Je jediným synom bohatých rodičov. Mladík tento je v celom meste obľúbený, takže táto udalosť vyvolala všeobecnú sústrasť.

— **Predával mäso z chorých zvierat.** V Prešporke jeden židák, Šimon Fleischmann predával mäsiarom nakazené mäso, z ktorého sa mnoho ľudí otrávil, v niektorých rodinách následkom otrávenia sú celé nemocnice. Mnoho ľudí už pomrelo a mnoho je ich ťažko nemocných.

— **Úroda na našom okolí.** Žna sú už v plnom prúde po celej nitrianskej a prešporkej stolici. Dľa zpráv od jednotlivých sedliakov tohoročná úroda obilia je všade menšia, jako vlani. Raže urodilo sa o tretinu menej, lebo počas tuhej zimy vymrzla a mnohí ju museli zorať. Úroda jačmeňa je dosť pekná, ale predsa menšia, jako vlani. No, výhľady máme na úrodu sadiť.

— **V Prešporke** od pár dní panuje chytľavá slezinová nemoc. Udalo sa už mnoho smrtných pádov. Nemoc prešla už i do Viedne.

— **Cigáni** i neďaleko Rožnavy v jednej dedinke preukázali svoju šikovnosť. Tlupa cigánov sa ubierala cez dedinu, z nich 6 chlapov vošlo do domu rychtára, domácich začali škrtiť a pokladnu vyrabovať. Potom utiekli, ale nie ďaleko.

— **V Potravnom spolku v Brockom** tento týždeň sostavovali výročitú správu o účinkovaní spolku. Jako sa dozvieme spolok s pekným výsledkom pracoval.

— **Veľké číslce** môžeme čítať len v štatistike vysťahovalcov — no ešte aj v štátnom

potom tú vozovú cestú na ľavo, vždy rovno až k silnici. Potom po ulici zase na ľavo, to by dojeli do Košátek.“

„Je tam ďaleko?“

„No, dobre dve hodiny pešky!“

„A cesta dobrá?“

„No, pravdaže jako mlat!“

„Tak sláva, pojedeme radšej do Košátek, nežli bysme sa zaborili i s vozom nekde do barin. Tie dve hodinky po dobrej silnici urazíme za chvíľku.“

Vyjel som na silnici, otočil vóz na ľavo a vravil: „Slečna Paula teraz volte: buď sa zreknete sveho úmyslu, aby sa jelo volno, a v tom prípade vám sľubujem snídani najdlhšie za štvrtí hodiny. Lebo — —“

„Jakú máte najväčšiu rychlosť?“

„Šesťdesiat.“

„Jeďte.“

Túúú — túúú frrrrr!!! — a boli sme v Košatkách. Preboha! Bolo to hniezdo! Pár roztrhaných chalúp, trocha husí, jedon pes a dosť. Pozrel som sa stranou na Paulu.

„U najbližšieho hostinca zastavte.“

Stalo sa. Zarazil som automobil a vletel do hospody, kde som nenašiel len starú babičku. Ostatní sú vraj na poli.

„Môžete nám uvariť kávu?“

„Ale ano milospán, to dostanú hneď. Však je ešte horká voda na plotne!“

(Dokončenie nasl.)

rozpočte. V prvej polovici r. 1906 vydali vysťahovalcom 9380 pasov, v druhej len 14 443. Toho roku doposiaľ žiadalo 14.937 vysťahovalcov pase, mnohí ale idú už i bez nich.

Pozvanie

na V. riadne valné shromaždenie »Gazdovsko Potravného spolku v Uníne,« ktoré sa bude vydržiavať dňa 28-ho júla 1907, popoludni o 3 hod. v miestnosti spolkovéj.

P r e d m e t y :

1. Zpráva riaditeľstva.
2. Zpráva dozorného výboru.
3. Predloženie záverečných účtov a súvahy.
4. Udelenie oslobodenia riaditeľstvu a dozornému výboru.
5. Rozdelenie čistého zisku.
6. Volba predsedu
7. Volba dozorného výboru.
8. Volné návrhy, ktoré sa musia 24 hodinami vopred predsedovi oznámiť.

Záverečné účty sú cez 8 dní v miestnosti spolkovéj k verejnému nahliadnutiu vystavené.

V Uníne, dňa 14. júla 1907.

Riaditeľstvo.

Hospodárstvo.

— **Štepanie starých ovocných stromov v Nemecku.** Na Rýne, v Sasku, v Meklenburgu a i na iných krajoch zaobierajú sa hospodári a ovocinári pre štepaním starých ovocných stromov. Dôvodom toho je hlavne tá okolnosť, že väčšina starších stromov nesie ovocie menej cenné, ktoré na trhu sa neminie a preto je ho treba nahradit prímernejším, ušľachtilejším. U nás keď sa človekovi strom nelúbi, vytne ho, zasaďi a zaštepuje druhý. V Nemecku ovocinári staršie stromy, ktoré sú ešte zdravé ale neprinášajú dobré ovocie, preštepujú. Štepanie sa prevedie, jako pri malom stromčoku. Môžu sa i tenšie haluze štepanie pri čom môžeme byť istí, že strom nepokazíme. — Týmto spôsobom chcú Nemci zabezpečiť odbyt svojho ovocia a zbaviť sa ovocia menej cenného. — U nás štepanujú húsenky a dobre sa im to darí. —

— **Poznanie pôdy podľa plevelu.** Keď vyjdeme do pola, vidíme veľmi mnoho zrastlín, ktoré žiadon nesial, pre ktoré žiadon pôdu nepripravoval. Takéto zrastliny si sami vyberú pôdu, ktorá im najlepšiu výživu môže poskytnúť. Dľa týchto zrastlín poznávame jakosť pôdy. V piesočnatej pôde s mokrym spodkom rastie praslička a kde praslička rastie, to neni dobrá pôda. Moc ohnice na poli znamená, že je v pôde málo vápna. Pekná ďatelinka ukazuje, že je pôda dobrá, hlinistá, obsahujúca mnoho fosforu a vápna. Skusený hospodár dľa tohoto vie ktorú zem má zakúpiť.

— **Hubenie vrabcov.** Nepotrebuje pripomenať, že vrabec je veľmi škodlivý vták. Vo Svajčiarsku, Štyrsku, Dolných Rakúsoch a Sponených Štátoch Amerických rovno vyzývajú obyvateľstvo, aby vrabecov ničilo. U nás ho ešte zákon bráni pred záhubou, lebo je to „spevavý vták.“ Tomuto nenasytovi, ktorý mnoho sožerie a ešte viac zničí, pokazíme veselú vôľu, keď naučíme vrabecov na pšenicu a potom im nasipeme asi 2 dni v pálenke močenej pšenice, od ktorej sa opijú a potom ich môžeme pochytat, zabít ba i zjesť.

— **Proti muchám.** Muchy nesdržujú sa na miestach chladnejších, na prievane a v prítmi. Preto dobre urobíme pre dobytok, keď okna zalčíme vápnom, steny tiež, ale pridajme do vápna trochu kreolinu a drevo natrimo karbolínom, muchy tak iste zmiznú.

František Ružica

Bzenec (Morava.)

Velký závod kamenický a socharský
pozlacovačský.**Robte pamiatku zomrelým.**

Kříže eintorné a polné, sochy kamenné a mramorové, různého druhu mramoru a žuly. Svietelny (lampáše), zábradli ku hrobom. Tiež všetky kostolné potreby, to jest: kazateľnice, krstiteľnice, a rôzne rezbárske a pozlacovačské reparačie sa prijímajú za najľavnejšiu cenu.

Prosím et. pánov čitateľov nášho obľúbeného časopisu „Pokroku“, kto by si dal pamätník svojim zomrelým, tomu vykoná najľavnejšie a najrychlejšie objednávky

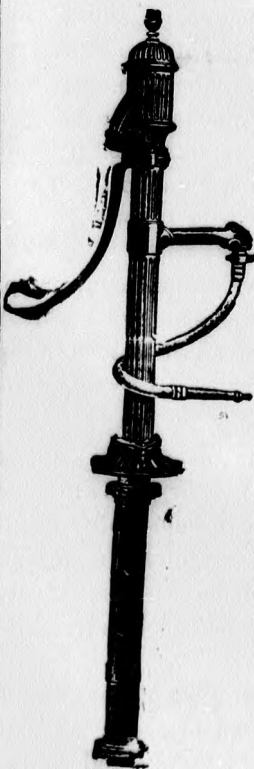
P. Škarohlid Ferenc kostolník v Holiči.
Za ktoré objednávky zodpovednosť beriem na seba
Frant. Ružica.

Prijmem bárs v ktorom potravnom spolku denné pokladníctvo za ľavnú cenu, denne 90 hal. Složím aj 150 kor. kaucie. Ktorý spolok by takého potreboval nech sa obráti na **Karola Palán Malý Koválovec p. Radošovec.**

Mám na predaj zanovní kolo (bicikel) s novým výma dušama a pláščama, za ľavnú cenu 60 kor. Kto by chcel kúpiť, nech sa obráti na Admin. „Pokroku“ v Skalici.

Prijmem dvoch učnov z poriadnej rodiny na pekarské rem. **Widerman Alois vo Viedni.** Prihlásiť sa možno u **harda Zlatoša v Skalici.**

Oznam. Upozorňujem et. p. hospodárov, že a tohoto roku budem s benzínovým motorom pod istými podmienkami mlátiť. Račte sa čo najskorej prihlásiť. **Ján Novomestský** mechanik a strojár v Holiči.

VODOVODY

pre mestá, obce, verejné ústavy, villy, statky, priemysel, zárody, kúpele, zahrady, domy súkromné atď. zariaďuje čo najľavnejšie

Ján Vítězv **Prerove Morava.****PUMPY**

najlepšie všetkých sústav a výkonov, pevné, trvanlivé. Pre pohon ručný, transmissijný, parný, vodné striekačky tiež zahradné a na hnojnicu dodáva so zárukou.

Ceny mierne.
Cenníky zadarmo.

Slovenská knižnica

nemala by chýbať v žiadnom slovenskom dome! — V prvom sväzku práve vyšla

Reštaurácia

od Jána Kalinčáka, podarený spis starodávnych zemianskych volieb.

Pre ďalšie sväzky sme vybrali nasledujúce krásne knihy: 2) Tri rozprávky od Jána Čajáka. 2) Nové besednice od Tajovského 3) Dejiny národa slovenského.

Adresa: **Vydavateľstvo Slov.**

knižnice F. Votruba.

BUDAPEŠT. VIII. Rákóczy-ter 3.

Každý rok
4 knihy
spolu za: **2^k 40^h**

Sklac kamien Samotových i obyčajných, kačiel na sporáky, komínové rúry atď. **Firmy Bratři Anderlove Uh. Brod** zástupca pre Skalicu a okolie **Karol Krušina.** Zbožie so zárukou! Ceny mierne!

D. Sensel.

Strojová výroba plešivých... v Holiči. (Nové...)

Shotovuje puščochy... a pre pánov z bavlny a... a síce len v prvej jakosti. Prijíma aj napletanie každého druhu puščoch za najľavnejšie — ceny. — Rýchle zasielanie. — Dokonalá výroba.

UPOZORNENIE! Kto by potreboval stavebné vápy, nech príde do Skalického gazdovsko potravného spolku.

Sviece kostolné

všetkých druhov

voskové a polovoskové sviečky

stolné stearinové a parafinové, hladké a krútené, biele lebo farebné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé (toiletne), všetky

v najlepšej jakosti dodáva najľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a král. dvornia tovareň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Král. České.
Založeno roku 1816.

12—52

Solná česká kresťanská firma.

SUKNE

polovlnené . . . po 65—70 kr. a výše.
grisetové . . . po 1 zl. 20 kr. a výše.
satenové . . . po 93 kr. a výše.
kanafasové . . . po 1 zl. 10 kr. a výše.
atlasové . . . po 1 zl. 5 kr. a výše.
klotové . . . po 2—3 zl. a výše.
a jiné tkalcov. výrobky dokirkou zaslá tkalcovna.

ADOLFA JELÍNKA v Jimramově,
(MORAVA).

Vzorčky zdarma a franko.

Kdo zkusí jednou po druhé kupí zas!**Prokop Skorkovský a syn**

ČISTÁ OVČÍ VLNA



OCHRANNÁ ZNAMKA

zasilateľský dům

suken

a modních látek pro — pány i dámy —

v Humpolci

Zasílá svoje vzorníky na požádání každému ochotně franko, proti frankovanému účtení Zásilky přes 20 korun vypla

**Ján Novomestský,**

mechanik v Holiči

odporúča et. obecenstvu svoj hojne zásobný sklad šicích strojov, biciklov aj hospodárskych strojov; zároveň upozorňuje, že prijíma všetky reparačnú do jeho oboru siahajúce.



Cenníky zdarma TELEFON

Největší česká tovární výroba HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ NA MORAVĚ. **JOSEF LIDL V BRNĚ** číslo 11

Prisečný znalec ck zem soudu v Brně.

VLASTNÍ VÝROBA TAHALICÍ HARMONIK všech druhů

Jednoradové, 2rad 3rad a chromatické harmoniky z nejlepšího materiálu a nejsolidnější práce Ceny velmi mírné Sta prapíšu uznání a děků

15—50